

Leeswijzer bij rapportages over het stembeleid

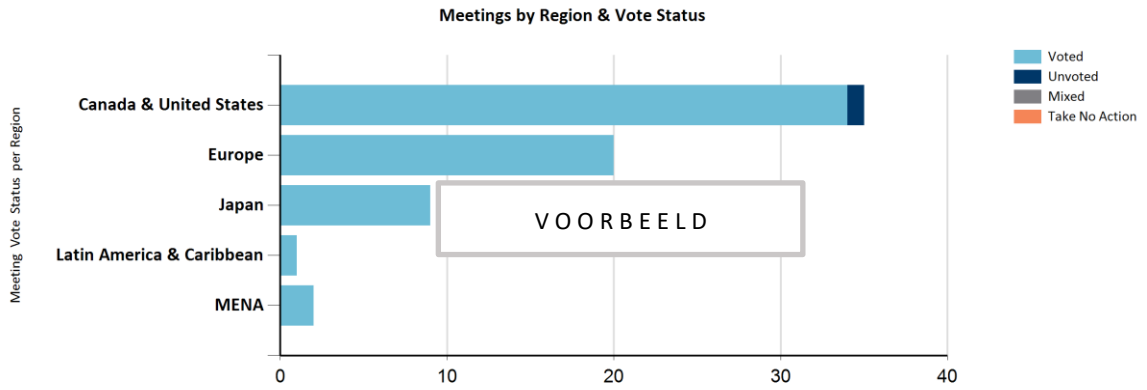
Uitvoering van het stembeleid

De meest directe manier voor aandeelhouders, zoals het pensioenfonds, om invloed uit te oefenen op het beleid van een onderneming is via het stemmen op de aandeelhoudersvergadering. Voor de beursgenoteerde ondernemingen waarin het pensioenfonds belegt, geldt dat deze ten minste jaarlijks een aandeelhoudersvergadering (AVA) houden. Aandeelhouders kunnen tijdens de AVA de stemrechten voortvloeiend uit de aandelenbelangen, gebruiken om op de agendapunten een voor of tegenstem uit te brengen, of zich te onthouden van de stemming. Daarnaast kunnen extra vergaderingen, zogenaamde buitengewone aandeelhoudersvergaderingen (BAVA) worden gehouden. Deze vinden veelal plaats bij tussentijdse benoemingen van Bestuursleden, fusies en overnames, of uitgifte van aandelenkapitaal. De agendapunten op een AVA hangen grotendeels samen de wijze waarop de onderneming wordt bestuurd. Vaak voorkomende thema's zijn de benoeming van bestuurders, goedkeuring van jaarrekening, vaststelling van beloningsbeleid, uitgifte van aandelen, fusies & overnames. De agenda wordt hoofdzakelijk bepaald door het ondernemingsbestuur, en de wettelijke vereisten. Daarnaast kunnen ook aandeelhouders onderwerpen aandragen voor de agenda. Voor het indienen van deze aandeelhoudersresoluties gelden in verschillende landen uiteenlopende vereisten. Een aanzienlijk deel van deze aandeelhoudersresoluties heeft betrekking op de wijze waarop de onderneming omgaat met de omgeving, zoals het milieu of gemeenschappen. Voorafgaand aan een AVA stelt het ondernemingsbestuur een stemadvies op voor de aandeelhouders. Wanneer het pensioenfonds anders stemt dan het advies van het bestuur spreken we van een tegenstem.

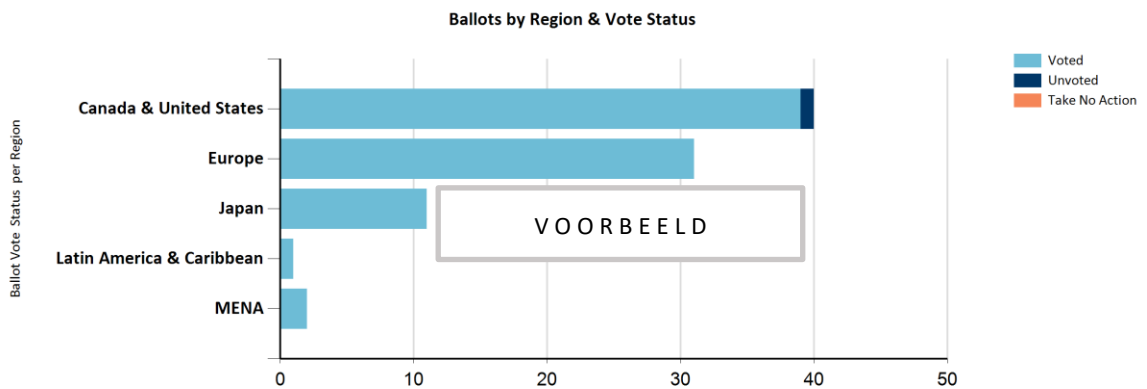
Het pensioenfonds voert een stembeleid en rapporteert op kwartaalbasis over de uitvoering ervan via de website. De rapportages zijn zeer uitvoerig en geven inzicht in de belangrijkste elementen van het stemgedrag van het pensioenfonds. Onderstaand is uitgelegd hoe deze rapportages moeten worden geïnterpreteerd.

Stemgedrag naar regio

De kwartaalrapportages beginnen met een *meeting statistics report*, waarin alle unieke AVAs waarop het pensioenfonds een stem mocht uitbrengen naar regio zijn opgesplitst. Tevens is aangegeven op welke AVAs de stem is uitgebracht. Een reden dat in sommige gevallen geen stem is uitgebracht, is dat in het land waarin de onderneming is gevestigd additionele volmachten nodig zijn om de stem uit te kunnen brengen. Het is voor het pensioenfonds niet altijd mogelijk dit efficiënt en tijdig te regelen. Ook zijn de categorieën *gemengd* of *geen actie benodigd* beschikbaar. Deze kunnen actueel zijn wanneer een AVA enkel formele agendapunten kent, waarop niet gestemd kan worden. Onderstaand is een visualisering weergegeven van stemgedrag naar regio.

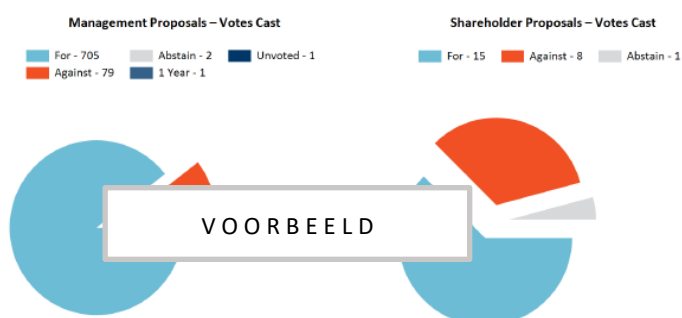
De tweede pagina van de stemrapportage betreft een *ballot statistics report*. Omdat het pensioenfonds via meerdere vermogensbeheerders in dezelfde ondernemingen kan beleggen, kan het voorkomen dat meer dan één keer stemrechten moeten worden ingelegd. Daarmee zullen de aantallen in het *ballot statistics report* hoger zijn dan die in het *meeting statistics report*. Ook hiervoor is een regioverdeling gegeven en is een overzicht gegeven van de aantallen gestemd en niet gestemd. Zie onderstaand voorbeeld.

Stemgedrag naar agendapunt

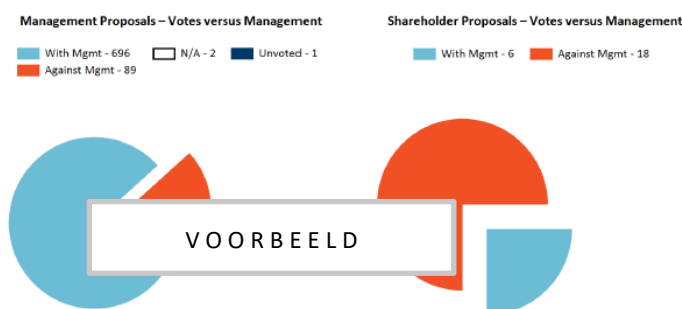
Het *proposal statistics report* verschaft dieper inzicht in het stemgedrag van het pensioenfonds: voor, tegen, onthouden. Naast deze drie mogelijkheden komt het in bepaalde regio's ook voor dat gestemd kan worden over de frequentie van een agendapunt (1-, 2- of 3-jaarlijks). In onderstaande tabel is ter illustratie een voorbeeld gegeven van deze uitsplitsing. Daarnaast is in grafiekvorm een verdere uitsplitsing gemaakt van het stemgedrag naar de indiener van het agendapunt, het ondernemingsbestuur of de aandeelhouder(s). Uit deze presentatievorm kan worden afgeleid hoe frequent het pensioenfonds het ondernemingsbestuur ondersteunt (linker grafiek, 705 keer) en hoe vaak het pensioenfonds de door aandeelhouder(s) ingebrachte voorstellen ondersteunt (rechter grafiek, 15 keer).

	Mgmt Proposals	SHP Proposals	Total Proposals
For	705	15	720
Against	79	8	87
Abstain	2	1	3
1 Year	1	0	1
2 Years	0	0	0
3 Years	0	0	0
Mixed	0	0	0
Take No Action	0	0	0
Unvoted	1	0	1
Totals	788	24	812

In het zelfde rapport is vervolgens uiteengezet in welke mate de steminstructie van het pensioenfonds in lijn was met de aanbeveling van het ondernemingsbestuur (*with management*) of welke tegen de aanbeveling van het bestuur inging (*against management*). Ook hier is een uitsplitsing gemaakt naar de indiener van het agendapunt (bestuur of aandeelhouder).

	Mgmt Proposals	SHP Proposals	Total Proposals
With Management	696	6	702
Against Management	89	18	107
N/A	2	0	2
Mixed	0	0	0
Take No Action	0	0	0
Unvoted	1	0	1
Totals	788	24	812

Wanneer we de informatie uit beide grafieken aan de rechterkant combineren ontstaat een goed beeld van het stemgedrag. Over bovenstaande kan namelijk worden gezegd dat het pensioenfonds op agendapunten die door aandeelhouders zijn ingediend 15 keer een *voor* stem heeft uitgebracht, maar dat op aandeelhoudersresoluties 18 keer *tegen* de aanbeveling van het ondernemingsbestuur is gestemd. Ten slotte is in het *proposal statistics report* weergegeven in welke mate het stemgedrag in lijn is met het stembeleid en met de adviezen van extern stemadviesbureau Glass Lewis.

Stemgedrag naar thema

Het *proposal category report* biedt inzicht in de wijze waarop het pensioenfonds op verschillende thema's heeft gestemd. Onderstaande verbijzondering wordt gemaakt.

Category/Thema	Voorbeeld
Audit/Financials	Jaarverslag, accountant, dividend
Board Related	Benoeming van bestuurders en niet-uitvoerend bestuurders, onafhankelijkheid en samenstelling van bestuur
Capital Management	Kapitaalstructuur, uitgifte van nieuwe aandelen, leningen
Changes to Company Statues	Statutaire wijzigingen
Compensation	Beloningsbeleid en beloningrapportage
M&A	Fusies en overnames
Meeting Administration	AVA-gerelateerd
Other	Overig
SHP: Compensation	Aandeelhouderresoluties: beloningsbeleid
SHP: Environment	Aandeelhouderresoluties: natuur & milieu, waaronder milieu/klimaatbeleid
SHP: Governance	Aandeelhouderresoluties: goed bestuur
SHP: Misc	Aandeelhouderresoluties: overig
SHP: Social	Aandeelhouderresoluties: sociale kwesties, waaronder mensenrechtenbeleid

In de tabel is zeer gedetailleerd terug te vinden hoe het stemgedrag is geweest per thema. Hierbij is zowel een overzicht gegeven van stemmen tegen het advies van het ondernemingsbestuur, en ook tegen het eigen stembeleid en tegen het advies van Glass Lewis. In onderstaand overzicht zijn de aantallen geaggregeerd.

Proposal Categories - Votes versus Management

